

Programrapport

Programmets namn: Grundlärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6	Ladokkod: LAG4620h
Antal högskolepoäng: 240	Årskull 2020h
Programansvarig: Marianne Ståhlbrand fr.o.m. 14/3-23 Maria Ferlin fr.o.m. 2020	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen och underlag för analys

Underlag som beaktats i framskrivningen av programrapporten är; kursrapporter från programmet, programutvärdering, studentsynpunkter som framförts under programmets genomförande samt inkomna synpunkter från undervisande lärare, vid arbetet med programrapporten.

Det var 11 studenter som registrerade sig på sista kursen och 9 av dem tog examen. Alla 11 fick möjlighet att svara på programutvärderingen som ligger i SUNET Survey. Alla 11 svarade så det är ett 100% deltagande. I tidigare år har svarsfrekvensen varit mycket låg mellan 20-30 % det har inneburit att det varit svårt att få en helhetsbild. Varför deltagandet var högt detta år beror nog mycket på att de fick möjlighet att göra den i samband med sista examinationen som var på plats. Svaren har analyserats både av programansvarig och vid ett programutvecklingsgruppsmöte.

De citat som är med i programrapporten är från svaren av studenterna i programutvärderingen.

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Studenter har möjlighet att engagera sig i programråd, utbildningsutskott och andra övergripande organ där studentkåren har formell representation. Men som i tidigare år är svårt för studentkåren att fylla platserna och de ber programansvarig om förslag.

Alla studenter har möjlighet att vara direkt delaktiga i kursvärderingar som genomförs i slutet av samtliga kurser och genom programutvärderingen i slutet på utbildningen. I kurser om mer än 15hp ska även en mittkursvärdering genomföras. Formen för hur mittkursvärderingen genomförs varierar men kursvärderingen i slutet på kursen genomförs oftast anonymt genom en digital enkät som under första halvan av utbildningen distribueras via lärplattformen PingPong och från 2022 via Sunet Survey. Kursansvariga ansvarar för att formen för kursvärderingen ska passa berörd kurs. Studenternas kursvärderingar vägs samman med kurslagets värdering och utmynnar i en kursrapport som ska tillgängliggöras för studenter på kursplaneringsmöten och även i digital form.

I rutinen för kursplanering ingår ett kursplaneringsmöte som ska erbjudas i god tid före nästa kurstillfälle för alla kurser utom programmets första kurs. På detta möte ska kursrapporten från föregående kursomgång presenteras och en genomgång av genomförda och planerade åtgärder gås igenom. Deltagande i kursplaneringsmöten är frivilligt och att uppslutningen inte alltid är så god, så vetskapen hos studenterna om att kursrapporter finns varierar. I samband med kursintroduktionen ska också kursrapporten och ev. förändringar som genomförts som effekt av kursrapporten synliggöras.

Av de 11 studenter som svarade på enkäten så har ingen varit aktiv i programråd, utbildningsutskott eller i studentkåren. När det gäller kursutvärderingar så svarar ca hälften att de regelbundet fyllt kursutvärderingar. Någon svarar också att hen tidigare gjort det men att det ledde ingen vart och slutade därför med det. I princip alla har deltagit på kursinformationen och där tycker de att de har fått det de behöver. Någon lyfter också att de inte känner att de har fått ta del av resultaten i utvärderingar och om någon förbättring skett. Någon tycker att det tar för mycket tid.

”Nej tyvärr jag har inte gjort så många utvärderingar pga lathet. Kryssa frågor hade ökat mitt deltagande.”

”Tagit del av kursinfo för att förbereda mig av kurser, däremot tycker att vissa kurser kan förbättrats och då gett feedback på utvärderingar.”

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Utbildningen omfattar en utbildningsvetenskaplig kärna om 75 hp, inklusive 15 hp verksamhetsförlagd utbildning, VFU samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 hp inklusive 15 hp ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning inom relevant verksamhet. Inom de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna skriver studenterna ett tvådelat självständigt arbete (examensarbete) som sammanlagt utgör 30 hp. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna utgörs 30 hp av ett tillval som vid Högskolan i Borås utgörs av ett av följande ämnen: samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen och teknik, bild eller idrott.

I grundläroutbildningen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 vid Högskolan i Borås betonas vikten av integrering mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt de estetiska uttrycksformernas betydelse i pedagogisk verksamhet i grundskolan. Alla utbildningar vid Högskolan i Borås har också en profil mot hållbar utveckling och informationssökningskompetens. I grundläroutbildning med inriktning mot grundskolans årskurs 4-6 ingår också utveckling av en digital kompetens.

I grundläroutbildningen ingår deltagande i en mentorsgrupp, som leds av en i årskurs 4-6 verksam lärare. Gruppen är ett professionsanknutet komplement till den högskoleförlagda utbildningen och utgör ett forum för diskussioner om teori och beprövad erfarenhet relation till i den kommande yrkesrollen.

Även denna kull har upplevt effekterna av Coronapandemin redan sin första termin av sin utbildning. Med några dagars varsel ställdes alla undervisning om från Campusförlagd till distans. En tuff utmaning för såväl studenter som lärare. Mellan termin 1 och 2 tappades 5 studenter mellan termin 2 och 3 tappades 11 studenter. Enligt de studenter som var kvar på utbildningen var pandemin en stor anledning av att många hoppade av för det var svårt att ta till sig studierna via zoom. Men även de studenter som var kvar sista terminen lyfte svårigheterna med distans och zoom undervisning.

”Att ha undervisning på distans var inte bra och det var svårt att ta in information o lära sig”

”Det mesta på zoom har inte varit givande.”

Nio av elva studenter framhåller VFU-perioderna som den största styrkan i programmet. De anser att VFU har gett dem möjlighet att tillämpa teoretiska kunskaper i praktiken och verkligen förberett dem för arbetslivet. Att VFU har varit en återkommande del under hela utbildningen uppfattas som mycket positivt. Men flera studenter lyfter att det är för mycket uppgifter under VFU och att man vill ha mera sammanhängande perioder. Mentorsverksamheten lyfts också som en positiv del.

”Styrkorna är vfu och mentorsverksamheten”

"VFU tiden har varit den bästa särskilt den som var i fem veckors då man verkligen fick lära känna eleverna och komma in i arbetslaget och lära känna de som jobbar på platsen och bli en av dem."

"En styrka är VFU perioderna. Att det är en varje termin. Något som kan förbättras är hur vi kan bygga relationer med elever och kollegor."

"Det som varit bra är att man kommit ut i verksamheten och se hur det fungerar och testa sina teoretiska kunskaper och se om det kan etableras i verkligheten. Man har även haft en handledare som man kan bolla idéer med och det är möjligt eller inte att göra vissa saker. Samtidigt som man vet att det finns någon där om man behöver. Det som skulle varit bra är att korta ner uppgifterna under vfu perioden eftersom det redan är mycket man ska göra och ibland blir det mer fokus på uppgifterna än att ta till sin kunskaper som man får vid vfu perioden."

"Vfu och mentorsverksamhet och möjlighet till diskussioner har varit det bästa under utbildningen"

Studenterna lyfter också att utbildningen har gett dem både ämnes- och didaktiska kunskaper, särskilt möjligheten att omsätta teorier i praktiken under seminarier, workshops och gestaltningar.

Flera av studenterna tycker att det är en bra blandning mellan praktik och teori genom föreläsningar, workshoppar och seminarier. Många studenter tycker att dessa moment har gett dem möjlighet att utbyta erfarenheter och fördjupa sina kunskaper.

"Jag har fått grundläggande ämneskunskaper och didaktiska kunskaper inom de ämnen som jag ska undervisa. Det som har varit bra är att vi har VFU alla terminer, dock tycker jag att färlidagarna ska bli en sammanhängande vfu-period"

"Jag har fått ämneskunskaper och didaktiska kunskaper inom varje ämne. Jag har fått utöva teoretiska kunskaper i praktiken genom VFU. "

"Det bästa har varit alla duktiga föreläsare som har bidragit med mycket kunskaper. Nästan alla lärare vi haft har varit otroligt kompetenta och duktiga. Workshops har varit värdefullt och givande. Alla praktiska moment och möjlighet till diskussioner."

Som examinationsform lyfts seminarium och praktiska examinationer som mera positivt än tentor och enskilda inlämningar.

"Seminarium har gett mycket genom att man får utbyta erfarenheter och tankar mellan varandra. Föreläsningar har varit bra för att få grund och förståelse inför kommande uppgifter och verkligen får en fördjupning i ämnet. Tentor har varit mindre bra eftersom man bara stress pluggar och inte får in det i långtidsminnet."

"Mer tid för att förbereda inför tentamen. Många skolor har tenta perioder där de ges tid till att studera inför dem."

Tillvalskurserna lyfts som en styrka i programmet.

"Något jag jag är tacksam för är idrotts kursen som jag fick äran att göra. Som jag har förstått var det endast vår årsskull som fick göra denna kurs. Verken året innan och de som läser efter oss har fått möjligheten att utföra den. Jag tar med mig allt vad gäller planering och utvärdering."

"Bildkursen har varit det bästa, hade önskat mer av det. Jag tar med mig nya kunskaper om olika ämnen och specifikt i bildämnet kunskaper om olika material, uttrycksformer och bildanalyser osv. Hur man kan samarbeta med muséer och lärare i andra ämnen för att skapa roliga och intressanta uppgifter."

"NO-kursen har varit otroligt rolig då den var lustfylld. Jag har även uppskatta alla estniska moment som erbjuddits och inte bara det traditionella arbetssätt"

Det som lyfts som förbättringsområden är mer konflikthantering. Flera studenter nämner att utbildningen borde fokusera mer på specialpedagogiska perspektiv, konflikthantering och ledarskap, vilket de anser vara viktigt i deras kommande yrkesroll men som idag inte behandlas tillräckligt. Ett annat område är VFU-uppgifterna. Många studenter skulle uppskatta längre och mer sammanhängande VFU-perioder, särskilt för att kunna bygga relationer med elever och personal. Kortare, utspridda perioder gör att det blir svårare att komma in i arbetet på djupet. Men också att vissa moment ligger på för svår nivå.

"Jag hade önskat mer kunskaper om konflikthantering, ledarskap samt specialpedagogiska perspektiv."

"Vfun, didaktik som varit konkret. Mer undervisning som är relaterad till hur vi ska undervisa. Mer om konflikthantering och ledarskap."

"Jag tycker att det är bra att det har varit kombinerat praktiskt och teoretiskt arbete. Det dåliga är att vissa moment har varit på för svår nivå och riktat sig mer på gymnasienivå istället för fokus på vad eleverna ska lära sig."

Forskningsanknytning

Programmets forskningsanknytning består precis som föregående år, av kurslitteratur samt föreläsningar med koppling till relevant forskning inom de olika områden och ämnen som ingår i programmet. Denna koppling sker både genom att lärare som bedriver egen forskning undervisar i programmet och genom att undervisande lärare anknuter till annan forskning. Inom UVK-kurserna anknys till forskningsområden som berör hela skolväsendet och under kurser med ämnesteorier och ämnesdidaktik sker forskningsanknytningen huvudsakligen mot ämnesdidaktik, även om forskning relaterad till ämnesstoffet också förekommer. Därtill krävs att studenterna söker, läser, analyserar och presenterar vetenskapliga artiklar under programmets gång och då främst i de avslutande examensarbetskurserna.

De flesta studenter tycker att utbildningen har stor forskningsanknytning och att hela utbildningen har vilat på vetenskapliga grund och beprövad erfarenhet genom föreläsningar, kurslitteratur och VFU. Några få tyckte dock inte att det passade i sitt sammanhang och en del har haft svårt att se det i utbildningen.

"Vetenskaplig grund har genomsyrat hela utbildningen"

"Har implementerat både vetenskap och erfarenheter i teori och praktik, samt fått skriva egna vetenskapliga arbeten och läst många studier och artiklar att reflektera över."

"Hela utbildningen har vilat på vetenskaplig grund och VFUn har gett beprövad erfarenhet så det har varit givande"

"Genom att läsa mycket kurslitteratur och forskning till uppgifterna som vi gjort ville man tar med sig."

"Mycket info kring forskning och didaktiska planeringar dock inte så realistiskt för yrket"

"Vet fortfarande inte vart man finner beprövad erfarenhet, det visste inte mina handledare heller:))."

Resurser

Programmet består av 16 kurser varav 6 kurser sker samläsning med andra grundlärarprogram och även förskolelärare programmet. Timmarna är inklusive förarbete, examination och dubblering om undervisning bedrivits i grupper, varför den enskilde studentens schemalagda undervisningstid inte kan räknas fram utan att göra utsökningar i schemaprogrammet och följa en students väg där.

Därutöver har studenten haft tillgång till VFU-lärare i grundskolan och en i grundskolan yrkesverksam mentor sista året i utbildningen.

Termin tre är tillvalskurs på 30 hp och tillvalen som fanns att tillgå var bild, idrott, naturvetenskap med teknik och Samhällsorienterade ämnen.

Lärosätet har under programmets gång bytt styrsystem för personalplanering och det finns ingen helhetsbild gällande resurserna som programmet har fått. Under vårterminen 2024 förändrades kursbudgetmodellen vilket innebär att kurserna tilldelades 90% av tidigare kursbudgetar.

I programmet har adjunkter, lektorer och professorer undervisat, vilket också kan relateras till vår strävan efter forskningsanknytning. Studenterna har därutöver haft tillgång till VFU-handledare under VFU-perioderna.

Programmets användbarhet och förberedelser för arbetslivet

Studenterna att de undervisningen och litteraturen har gett dem en bra start och vägledning till förberedelserna inför arbetslivet. Även VFU lyfts som en viktig del.

"Jag upplever att det mesta innehåll var givande och gett mycket kunskaper som man kan använda i kommande yrkesroll. Det som varit styrkor är det didaktiska kunskaperna inom alla ämnen dock hade det varit bra om det varit mer kopplat till vår kommande yrkesroll. Men det mest givande har varit under föreläsningar och främst vfu då man får se verkligheten. Sen seminarium har varit super bra för diskussion och utbyte av erfarenheter som hade kunnat vara mer av. Under denna tid fick man även se saker och ting från olika synvinklar."

"Jag har lärt mig att göra didaktiska planeringar och fått kunskaper om vad som skiljer vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet åt"

"Fokus på läroplaner, visar tydligt vad eleverna ska lära sig och kan planera lektionerna utifrån kursplan och centralt innehåll"

"Jag tycker att utbildningen varit mångsidig och inkluderat lite av varje."

"Vissa examinationer som speglar praktiken. Upplägget på VFU har varit superbra och regelbunden. En annan styrka är enkelheten av navigeringen på Canvas."

Övrigt

Genomströmning

Termin	Registrerade
1	33
2	28
3	17
4	18
5	16
6	14
7	13
8	11

Antal förväntade deltagare vid programmets start var 50 men det registrerades 33 studenter termin 1 hösten 2020. Några har hoppat av längs vägen, andra har kommit åter från studieuppehåll eller bytt från andra lärosäten till senare del av program. Mellan termin 2 och 3 tappade programmet 11 studenter som var det största tappet. Till sista kursen under utbildningen registrerades 11 studenter och 9 av dem tog examen.

Eventuella förslag till förändringar

Här är några tänkbara förbättringsområden som tagits upp i programutvärderingen:

- Fältdagarna och ha dem mera sammanhängande i termin 3
- Se över canvas så att inte gamla saker ligger kvar
- VFU-uppgifterna är för många så det är svårt att hinna med, handledarna har svårt att förstå vad som står i kriterierna och hur de ska svara på att studenterna är uppnått dessa
- Att inte ha gamla inspelade föreläsningar om föreläsningen ska vara inspelad ska den vara nygjord.
- Att sammanställa och ge feedback på kursutvärderingarna
- Att samma ämne är lagda samma termin (nu är de flera ämnen samtidigt) som det är under termin 3 tillvalskursen
- Mera konflikthandledning, ledarskap och specialpedagogik